

บทความทางวิชาการ

เรื่อง

ประสิทธิภาพของการดำเนินการทางปกครอง
ของสำนักงาน ก.ล.ต.

จัดทำโดย

นางเกศรา มัญชุศรี

ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ TSFC จำกัด (มหาชน)

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร

นักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๒

มูลนิธิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗

ลิขสิทธิ์ของมูลนิธิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

บทความทางวิชาการฉบับนี้ เป็นวรรณกรรมของผู้เข้ารับการอบรมโดยเฉพาะ)
(เห็นด้วยมูลนิธิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองไม่จำเป็นต้อง

ได้พิจารณาบทความทางวิชาการฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๒ ประจำปี
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ ของมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

ณ.ร. - นว

ที่ปรึกษาการจัดทำบทความ

(นางมณีวรรณ พรหมน้อย)

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

ประสิทธิภาพของการดำเนินการทางปกครอง ของสำนักงาน ก.ล.ต.

นางเกศรา มัญชุศรี
ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ TSFC จำกัด (มหาชน)

บทคัดย่อ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) เป็นหน่วยงานรัฐที่จัดตั้งขึ้นโดยมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลตลาดทุนให้ดำเนินการอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม (Fair, efficient and transparent markets) อาทิ การดูแลคุณภาพของบริษัทที่จะเข้ามาระดมทุนในตลาดทุน การดูแลคุณภาพของสินค้าและบริการ รวมถึงสร้างความหลากหลายของสินค้าที่จะซื้อขายในตลาดทุน การดูแลคุณภาพของผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการ ตลอดจนการสร้างความเป็นธรรมในตลาดทุน ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. จะอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกฎหมายจำนวนหกฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐

นอกจากภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุนให้เติบโตอย่างยั่งยืนแล้ว ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด สำนักงาน ก.ล.ต. ยังมีอำนาจหน้าที่ในส่วนของการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด ซึ่งมาตรการดำเนินการของสำนักงาน ก.ล.ต. มี ๓ ประเภท คือ การดำเนินการทางปกครอง (Administrative Actions) การดำเนินการทางอาญา (Criminal Actions) และการดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่ง (Civil Sanctions)

“ประสิทธิภาพของการดำเนินการทางปกครองของสำนักงาน ก.ล.ต.” บทความนี้ เป็นการวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการทางปกครอง (Administrative Actions) ซึ่งเป็นกระบวนการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงาน ก.ล.ต. กับผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับความเห็นชอบหรือได้ขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ก.ล.ต. ตามกฎหมายข้างต้น โดยมีการดำเนินการเป็น ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่งคือการออกคำสั่งทางปกครอง เช่น การสั่งให้แก้ไขการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด การพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต และลักษณะที่สองคือ การลงโทษทางปกครอง ซึ่งมีบทลงโทษกำหนดไว้ในกฎหมายหลายระดับ เช่น ภาคทัณฑ์ การดำเนินคดีโดยเปิดเผย และยังมีข้อกำหนดถึงผู้มีอำนาจในการออกคำสั่งลงโทษ ได้แก่ สำนักงาน ก.ล.ต. คณะกรรมการพิจารณาโทษ หรือ คณะกรรมการ ก.ล.ต.

พัฒนาการของธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์และการระดมทุนนับตั้งแต่การจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๑๘ และธุรกรรมการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ได้เติบโตอย่างก้าวกระโดดมาจนถึงปัจจุบัน แต่สิ่งที่ควบคู่มากับธุรกรรมที่เพิ่มขึ้นของทั้งสองตลาดก็คือ การกระทำความผิดหรือการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งกรณีที่เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกค้า การไม่มีระบบบริหารจัดการและควบคุมความเสี่ยงของบริษัทที่เหมาะสมเพียงพอจนก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อตลาดทุน และการไม่มีระบบงานการดูแลและทำความรู้จักลูกค้า รวมถึงกรณีการกระทำความผิดอื่น ๆ ซึ่งนำมาสู่การลงโทษทางปกครองกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

บทความนี้ได้นำข้อมูลการดำเนินการทางปกครอง ๕๐ กรณี และการลงโทษทางปกครอง ในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖ ในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นในการซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยพบว่า แม้จะมีการลงโทษในกรณีต่าง ๆ แล้ว ยังปรากฏว่ามีกรณีที่ผู้ลงทุนได้รับความเสียหายจากพฤติกรรมของบุคลากรในตลาดทุน และแม้ว่า สำนักงาน ก.ล.ต. ได้มีประกาศเพื่อชักจูงความเข้าใจในหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาลงโทษทางปกครองให้มีความชัดเจน และการลงโทษที่สะท้อนความร้ายแรงของพฤติกรรม อย่างไรก็ตาม สถิติการกระทำความผิดในตลาดทุนโดยเฉพาะในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า นั้นยังมีได้ลดลง และบางกรณีเป็นการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขนาดของความเสียหายที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการลงโทษผู้กระทำความผิดไม่ได้เกิดขึ้นอย่างทันท่วงที และอีกส่วนอาจมาจากการกำหนดเงินค่าปรับที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะการกระทำความผิด จึงทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกิดความเกรงกลัว และมีการกระทำความผิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : สำนักงาน ก.ล.ต. การดำเนินการทางปกครอง การลงโทษทางปกครอง ผู้กระทำความผิด

บทนำ

ตลาดทุนมีบทบาทในการเป็นแหล่งระดมเงินทุนภาคธุรกิจมานานแล้ว โดยก่อนที่จะมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) การพัฒนาตลาดทุนมุ่งเน้นไปที่ตลาดรอง ซึ่งเป็นตลาดเพื่อการซื้อขายเปลี่ยนมือหลักทรัพย์เป็นหลัก ในขณะที่ตลาดแรก ซึ่งเป็นตลาดสำหรับการระดมทุนของภาคธุรกิจด้วยการออกหลักทรัพย์เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปในขณะนั้นยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร อีกทั้งการกำกับดูแลตลาดทุนในช่วงนั้นอยู่ภายใต้หลายหน่วยงาน กล่าวคือ

- **ด้านการซื้อขายหลักทรัพย์**

กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) ในฐานะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์หรือให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด อีกทั้งเป็นผู้สั่งรับหรือเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และมีอำนาจหน้าที่กำกับควบคุมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ในฐานะเป็นผู้ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด รวมถึงยังเป็นผู้ออกหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ในขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของบริษัทหลักทรัพย์ ในส่วนของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่เพิกถอนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบริษัทสมาชิก ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

- **ด้านการระดมทุน**

กระทรวงพาณิชย์ทำหน้าที่รับผิดชอบหนังสือชี้ชวนของบริษัทมหาชนจำกัดที่ออกหลักทรัพย์เพื่อเสนอขายต่อประชาชน และเป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ส่วนตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่ดูแลการเสนอขายหุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดที่อยู่ระหว่างการพิจารณาว่าเป็นบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาต ซึ่งพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้เปิดช่องให้บริษัทจำกัดเสนอขายหุ้นหรือหุ้นกู้ต่อประชาชนได้ ดังนั้นบริษัทเหล่านี้จึงไม่ต้องการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เนื่องจากพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ใช้บังคับในขณะนั้นค่อนข้างเข้มงวด

การที่อำนาจหน้าที่และการกำกับดูแลดังกล่าวกระจายอยู่ในหลายหน่วยงานและหลายกฎหมาย ทำให้มีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน ขาดเอกภาพและขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการซื้อขายหุ้นในตลาดหุ้นช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มีความสับสน มีการเข้ามาเก็งกำไรมาก ทำให้เกิดการซื้อขายในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม และยังขาดมาตรการที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้มีกฎหมายและหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน ทั้งตลาดแรกและตลาดรอง รวมทั้งเพื่อเอื้ออำนวยต่อการออกตราสารทางการเงินประเภทใหม่ ๆ และมีบทบัญญัติที่ป้องกันการเอาเปรียบที่ชัดเจน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ) พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งสำนักงาน ก.ล.ต. ขึ้นเป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๕

เนื้อหาของเรื่อง

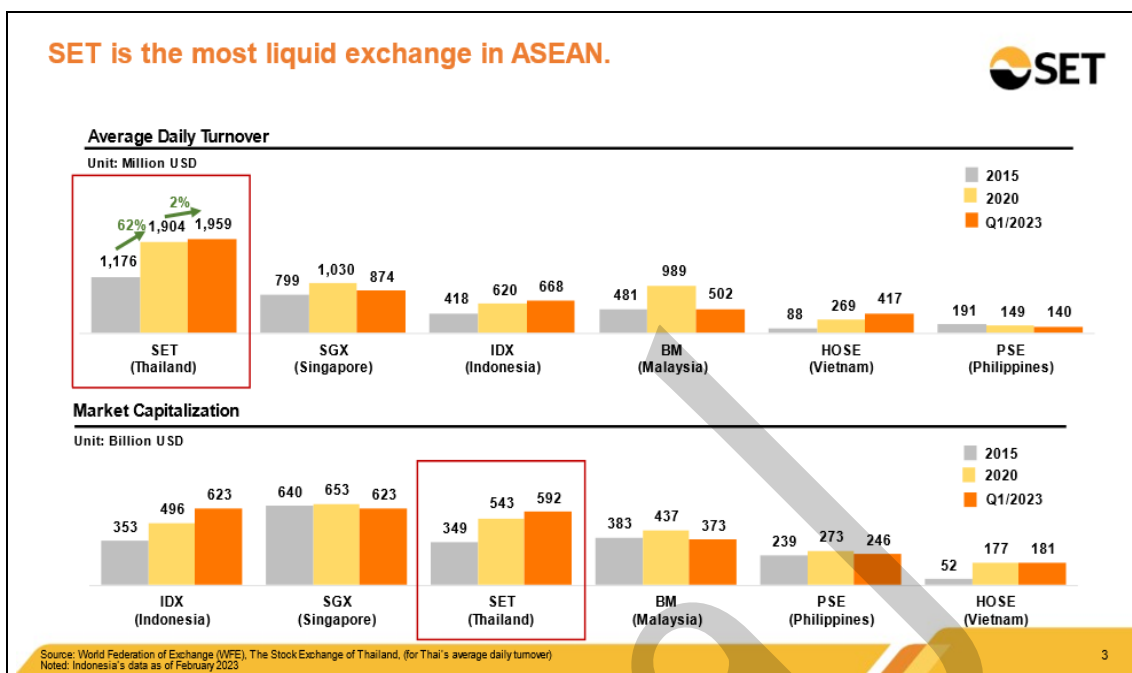
๑. บทบาทหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต.

สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลตลาดทุน อาทิ การระดมทุน สินค้าและบริการ ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้อง การกระทำอันไม่เป็นธรรมในตลาดทุน ทั้งนี้ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดตามกฎหมาย ดังนี้

- พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑
- พระราชบัญญัติทรัพย์สินเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐
- พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐

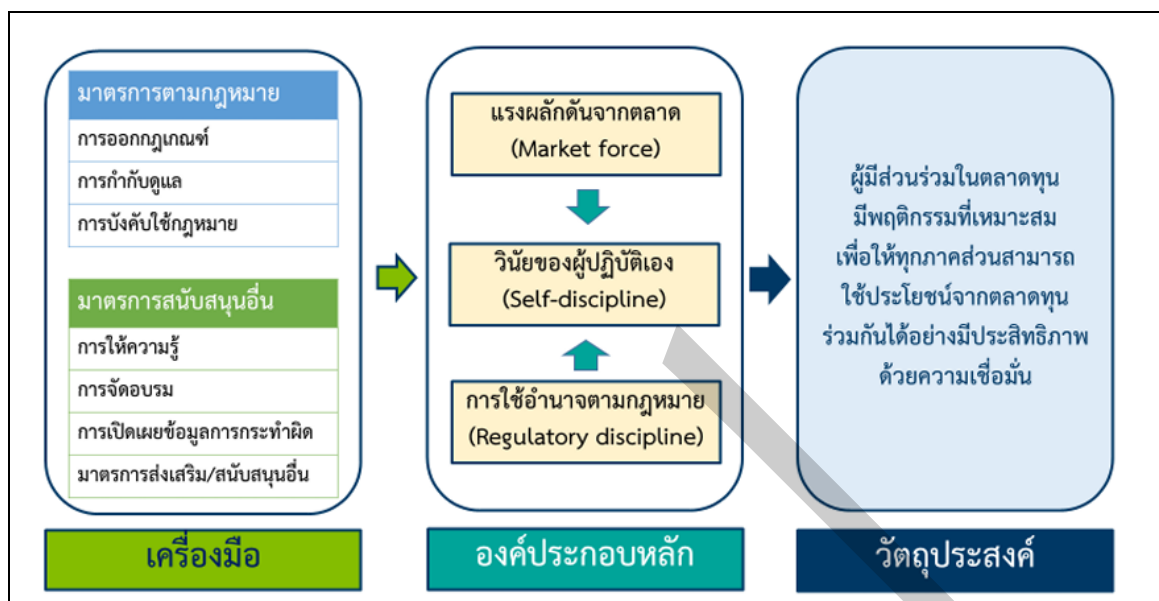
ตลาดทุนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สำนักงาน ก.ล.ต. ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน จึงมีพันธกิจที่สำคัญคือ “กำกับและพัฒนาตลาดทุนให้น่าเชื่อถือ มีประสิทธิภาพ และสังคมทุกภาคส่วนเข้าถึงได้” โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะทำหน้าที่ในการกำกับดูแลตลาดทุนให้ดำเนินการอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม (Fair, efficient and transparent markets) ด้วยการดูแลคุณภาพของผู้ประกอบธุรกิจ คุณภาพของสินค้าและบริการ สร้างความหลากหลายของสินค้า เพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ ส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขัน และดูแลความมั่นคงของระบบให้รองรับความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นได้ ตลอดจนสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ และทำให้ผู้ลงทุนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก ซึ่งเมื่อดำเนินการได้อย่างเหมาะสมแล้ว จะช่วยให้ผู้ลงทุนได้รับความคุ้มครองและสามารถตัดสินใจลงทุนได้อย่างเชื่อมั่น (Confident and informed investors) รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดทุนกับภาคส่วนอื่น เพื่อให้พร้อมรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ โดยมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม (Reduction of systemic risk) ซึ่งจะช่วยให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ประโยชน์จากตลาดทุนเพื่อสร้างประโยชน์สุขได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อให้ตลาดทุนเป็นกลไกหลักในการรวบรวม จัดสรร ติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพ โดยทำหน้าที่เชื่อมโยงและเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างกิจการที่ต้องการเงินทุนทั้งภาครัฐและเอกชนและผู้ออมเงินที่ต้องการลงทุน ทำให้มีทางเลือกในการระดมทุนและลงทุนมากขึ้น เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สนับสนุนกิจการให้เติบโต กระจายความเสี่ยงและสร้างความสมดุลของระบบการเงินโดยรวม

พัฒนาการของธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์และการระดมทุนนับตั้งแต่การจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๑๘ และธุรกรรมการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ได้เติบโตอย่างก้าวกระโดดมาจนถึงปัจจุบัน

แต่สิ่งที่ควบคู่มากับธุรกรรมที่เพิ่มขึ้นของทั้งสองตลาดก็คือ การกระทำความผิดหรือการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกค้า การไม่มีระบบบริหารจัดการและควบคุมความเสี่ยงของบริษัทที่เหมาะสมเพียงพอ จนก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อตลาดทุน การไม่มีระบบงานการดูแลและทำความรู้จักลูกค้า เป็นต้น

สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักในการกำกับและพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพ ยุติธรรม โปร่งใส และน่าเชื่อถือ รวมถึงการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับบุคคลที่กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ตลาดทุนให้มีการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน และส่งผลในเชิงบวกต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจให้บรรลุผลตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงาน ก.ล.ต. จึงได้มีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นบังคับใช้

ในส่วนของการดำเนินการเกี่ยวกับการออกกฎเกณฑ์และการกำกับดูแล รวมถึงการดำเนินการตามมาตรการสนับสนุนอื่น ๆ สำนักงาน ก.ล.ต. จะดำเนินการโดยผสมผสานการเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ (Mix of interventions) และการขอความร่วมมือ (Collaborative) จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลไกการกำกับดูแลตลาดทุนมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ (Outcome-based) โดยสามารถตอบสนองผู้มีส่วนร่วมในตลาดทุน และจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

สำหรับการดำเนินการในส่วนของการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงาน ก.ล.ต. เน้นถึงความจำเป็นในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด และจัดการกับการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง โดยการดำเนินการของสำนักงาน ก.ล.ต. อยู่บนหลักการดังนี้

- ๑) ผู้กระทำความผิดต้องไม่ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด (disgorgement)
- ๒) ผู้กระทำความผิดต้องถูกลงโทษ (discipline)
- ๓) การลงโทษ ต้องการให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าทำผิดซ้ำ (deterrent)
- ๔) เปิดเผยแพร่ข้อมูลการกระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจและป้องปรามการกระทำในทำนองเดียวกันอีกในอนาคต

๒. การกำกับดูแลตลาดทุน

ในการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามและดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด สำนักงาน ก.ล.ต. มีความรับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายทั้ง ๖ ฉบับที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น และดำเนินการให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิด (ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล) ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว รวมทั้งประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจจากกฎหมายดังกล่าว โดยมีขั้นตอนการดำเนินการโดยสังเขปดังนี้

- เมื่อมีเหตุสงสัยว่าอาจมีการกระทำความผิดตามกฎหมายที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำกับดูแล สำนักงาน ก.ล.ต. จะรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานให้เพียงพอต่อการพิจารณา ซึ่งโดยปกติจะเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดได้ชี้แจงหรือโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน ก่อนที่จะพิจารณาดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือเหตุสมควร เช่น หากสำนักงาน ก.ล.ต. ไม่รับดำเนินการ อาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ หรือเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ให้ข้อเท็จจริงหรือถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. เอง หรือกรณีที่การให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสดังกล่าวชี้แจงหรือโต้แย้งไม่สามารถกระทำได้โดยสภาพ เป็นต้น

- เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานที่รวบรวมได้นั้นน้ำหนักเพียงพอที่จะบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด สำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตามลักษณะความผิดที่เกิดขึ้น ซึ่งมีมาตรการดำเนินการใน ๓ ประเภท ดังนี้

- ๑) การดำเนินการทางปกครอง (Administrative Actions)
- ๒) การดำเนินการทางอาญา (Criminal Actions)
- ๓) การดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่ง (Civil Sanctions)

ทั้งนี้ ในบทความฉบับนี้ ผู้เขียนจะวิเคราะห์เฉพาะในส่วนของการดำเนินการทางปกครอง (Administrative Actions) โดยมาตรการดังกล่าวเป็นกระบวนการบังคับใช้กฎหมายด้วยการออกคำสั่งทางปกครอง^๑ กับบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับความเห็นชอบหรือได้ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำกับดูแล เช่น ผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้สอบบัญชี บริษัทประเมินมูลค่าทรัพย์สิน สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ และบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เป็นต้น

การดำเนินการทางปกครองของสำนักงาน ก.ล.ต. แยกได้เป็น ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

๑) การออกคำสั่งทางปกครองหรือการดำเนินการทางบริหาร เป็นการดำเนินการที่สำนักงาน ก.ล.ต. จะอาศัยอำนาจในการกำกับดูแลตามที่กฎหมายแต่ละฉบับได้กำหนดไว้ ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. จะออกคำสั่งทางปกครองในกรณีที่พบว่าบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลนั้นขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน หรือจรรยาบรรณที่กำหนดสำหรับการปฏิบัติงานของบุคคลประเภทนั้น

ตัวอย่างการออกคำสั่งทางปกครองหรือการดำเนินการทางบริหารของสำนักงาน ก.ล.ต. :
การสั่งให้แก้ไขการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด การจำกัดการประกอบธุรกิจที่บกพร่อง การเปิดเผยพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การพักหรือเพิกถอนการอนุญาตหรือการให้ความเห็นชอบหรือการขึ้นทะเบียน

^๑ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ คำสั่งทางปกครอง

๒) การลงโทษทางปกครอง ปัจจุบันโทษทางปกครองไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในกฎหมายทุกฉบับที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำกับดูแล โดยมีการกำหนดบทลงโทษทางปกครองไว้ในพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ (พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า)^๒ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ (พ.ร.บ. หลักทรัพย์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน)^๓ ซึ่งเป็นบทลงโทษกับผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สมาคมกำกับ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ผู้ไม่ชำระค่าธรรมเนียมที่กำหนดตาม พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า กรรมการและผู้บริหารของนิติบุคคลข้างต้น (ตามมาตรา ๑๑๔ – ๑๑๙ แห่ง พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า) และลงโทษกับทรัสต์และกรรมการและผู้บริหารของทรัสต์ (ตามมาตรา ๗๐ – ๗๑ แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน)

โทษทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ได้แก่ ภาคทัณฑ์ การดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน การปรับทางปกครอง การจำกัดการประกอบธุรกิจ การพักหรือเพิกถอนการอนุญาต หรือการให้ความเห็นชอบหรือการขึ้นทะเบียน

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดผู้มีอำนาจลงโทษทางปกครองไว้หลายระดับ ได้แก่ สำนักงาน ก.ล.ต. คณะกรรมการพิจารณาโทษทางปกครอง หรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. ซึ่งอำนาจในการสั่งการของผู้มีอำนาจลงโทษทางปกครองในแต่ละระดับ จะขึ้นอยู่กับระดับโทษที่จะลงแก่ผู้ถูกลงโทษทางปกครอง ดังนี้

ผู้มีอำนาจลงโทษ	โทษทางปกครอง
(๑) สำนักงาน ก.ล.ต.	- ภาคทัณฑ์ - การดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน
(๒) คณะกรรมการพิจารณาโทษทางปกครอง	- ภาคทัณฑ์ - การดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน - การปรับทางปกครอง - การจำกัดการประกอบธุรกิจ
(๓) คณะกรรมการ ก.ล.ต.	- ภาคทัณฑ์ - การดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน - การปรับทางปกครอง - การจำกัดการประกอบธุรกิจ - การห้ามประกอบธุรกิจหรือห้ามปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับความเห็นชอบหรือได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นการชั่วคราว - การเพิกถอนการอนุญาตหรือการให้ความเห็นชอบหรือการขึ้นทะเบียน

^๒ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๙ ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง มาตรา ๑๑๑ ถึง มาตรา ๑๒๙

^๓ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๘ ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง มาตรา ๖๗ ถึง มาตรา ๗๖

ทั้งนี้ พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า และ พ.ร.บ. ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนฯ ได้มีการกำหนดหลักการในการพิจารณาไว้ในทำนองเดียวกันว่า ในการพิจารณาให้ค้ำึงถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด (เช่น เป็นความผิดที่เกิดขึ้นโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือขาดความระมัดระวังตามสมควร) ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิด (เช่น ระดับของความเสียหายต่อตลาดทุนหรือต่อลูกค้าหรือบุคคลอื่น) ตลอดจนความหนักเบาของโทษที่จะใช้ (เช่น ผู้กระทำความผิดได้เยียวยาความเสียหายแล้ว หรือมีการให้ความร่วมมือแก่สำนักงาน ก.ล.ต.) ซึ่งในการปฏิบัติงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดโทษทางปกครองเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด^๔ ภายใต้หลักการตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า และ พ.ร.บ. ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนฯ รวมถึงกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง^๕

ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งลงโทษไม่เห็นด้วยกับคำสั่งลงโทษ ก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้^๖ และหากยังไม่พอใจผลการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์ ผู้ได้รับคำสั่งลงโทษสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยในกรณีเช่นนี้ถือเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรค ๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีหลักเกณฑ์ของการฟ้องคดีว่า จะต้องเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครอง และต้องฟ้องคดีภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ตามลำดับ และไม่ขัดขัดด้วยเงื่อนไขประการอื่น ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓^๗

อีกทั้ง พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับยังบัญญัติด้วยว่าหากผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม^๘

^๔ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กค. ๑๒/๒๕๕๑ เรื่อง การพิจารณาทางปกครองตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐

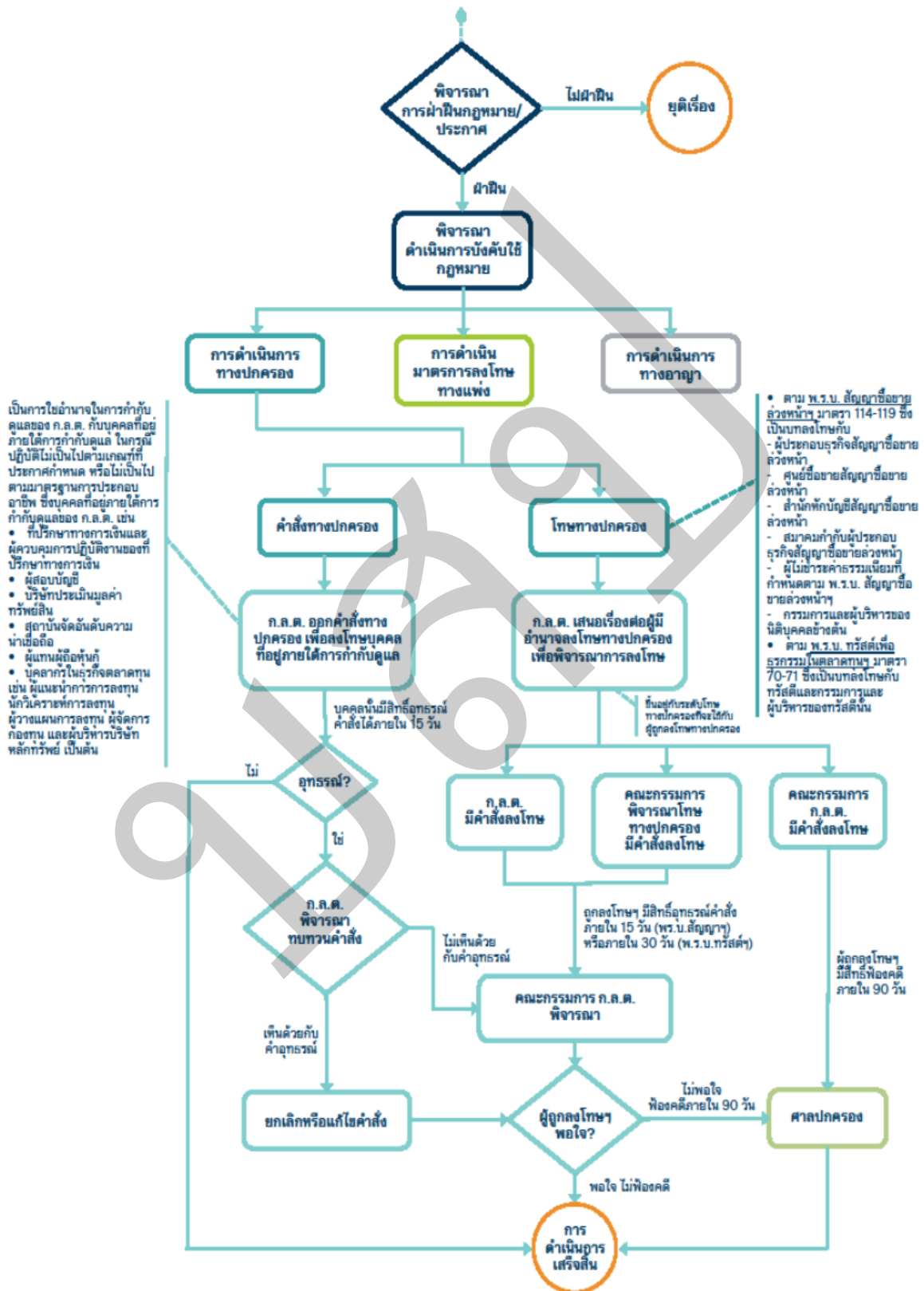
^๕ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕

^๖ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๒๔ และ พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๖

^๗ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๖ ข้อ ๙๖ และข้อ ๙๗

^๘ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑๓ และ พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘

ขั้นตอนการดำเนินการทางปกครองและการอุทธรณ์

นอกจากนี้ เมื่อปี ๒๕๖๑ สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นว่าหลักเกณฑ์การพิจารณาลงโทษทางปกครองที่ใช้อยู่ยังไม่สะท้อนถึงความร้ายแรงของพฤติกรรมการกระทำความผิดของบุคลากรในธุรกิจตลาดทุนที่มีความซับซ้อนมากขึ้นและได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ลงทุนในวงกว้าง จึงเป็นที่มาของการปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางปกครองกับบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑^๙ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และสะท้อนความร้ายแรงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น รวมถึงเป็นการยกระดับให้ผู้ประกอบธุรกิจมีแนวทางในการกำกับดูแลบุคลากรของตนเอง (self-discipline) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดกลุ่มพฤติกรรมและตัวอย่างพฤติกรรมที่ตรวจสอบพบให้ชัดเจน

(๒) ปรับโทษเริ่มต้นบางฐานความผิดให้สะท้อนความร้ายแรงของพฤติกรรม

(๒.๑) ปรับระดับโทษตามกลุ่มพฤติกรรม เพื่อสะท้อนความร้ายแรงของความผิด โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม

— กลุ่มที่มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต ระดับโทษเริ่มต้นที่การเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ ๔ – ๕ ปี

— กลุ่มที่มีพฤติกรรมที่เป็นการแสวงหาประโยชน์หรือเอาเปรียบลูกค้า ระดับโทษเริ่มต้นที่พักการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ ๑ ปี จนถึงการเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ ๒ ปี

— กลุ่มที่มีพฤติกรรมไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและรอบคอบ เยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ระดับโทษเริ่มต้นที่การพักการปฏิบัติหน้าที่ ๓ เดือน หรือ ๑ ปี จนถึงการเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ ๒ ปี

— กลุ่มที่มีพฤติกรรมละเลยการตรวจสอบดูแลในเรื่องระบบงานหรือการกำกับดูแล (Fail to Supervise) ระดับโทษเริ่มต้นที่การพักการปฏิบัติหน้าที่ ๖ เดือน จนถึงการเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ ๒ ปี

ทั้งนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจลงโทษพักการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบ อาจพิจารณากำหนดโทษดังกล่าวได้สูงสุดไม่เกิน ๑๐ ปี โดยขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของข้อเท็จจริงและพฤติกรรมการกระทำผิดเป็นรายกรณีไป^{๑๐}

(๒.๒) การกำหนดโทษบุคลากรที่อยู่ในระดับผู้บริหารและผู้จัดการกองทุน จะได้รับโทษที่สูงกว่าบุคลากรทั่วไป โดยจะได้รับโทษเริ่มต้นเป็น ๒ เท่าของโทษที่บุคลากรทั่วไปได้รับ

^๙ หนังสือของสำนักงาน ก.ล.ต. ที่ กสต.กธ.(ว) ๓/๒๕๖๑ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางปกครองกับบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน

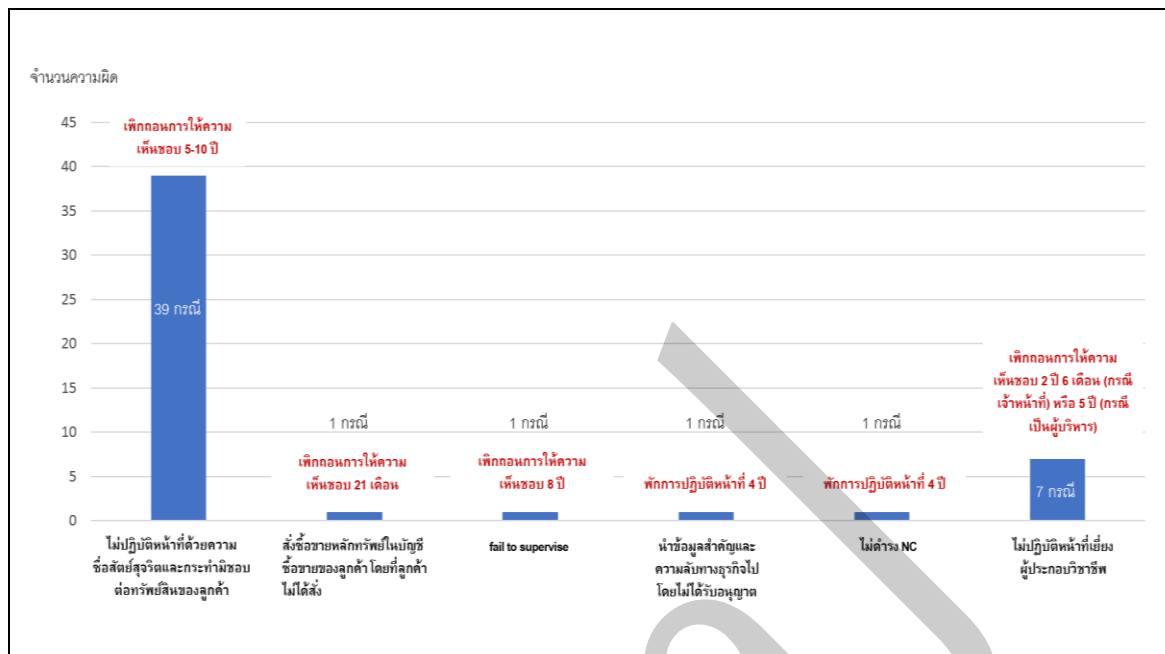
^{๑๐} ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทลธ. ๘/๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน

๓. ตัวอย่างกรณีการดำเนินการทางปกครอง (ข้อมูลของปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖)

๓.๑ ข้อมูลการดำเนินการทางการปกครอง

ข้อมูลการกระทำความผิด	จำนวนความผิด	คำสั่งลงโทษ
๑. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จัดทำเอกสารเท็จ หลอกลวง ให้ลูกค้าหลงเชื่อและนำเงินลูกค้าไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - ถอนเงินจากบัญชีลูกค้าแต่ไม่ซื้อกองทุนตามที่ลูกค้าสั่ง ทำรายการซื้อแต่ไม่ครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ และยกยอกเงินไปโดยนำเงินฝากเข้าบัญชีตนเองหรือผู้เกี่ยวข้องและโอนคืนลูกค้ารายอื่นที่ได้ทำทุจริตไปก่อนหน้านี้ รวมทั้งปลอมแปลงใบคำขอถอนเงินของลูกค้าและปลอมลายมือชื่อลูกค้าในช่องผู้นำส่งใบฝากเงิน - มีพฤติกรรมพ่วงถ่ายความเสียหายจากการลงทุนระหว่างลูกค้ากองทุนส่วนบุคคล โดยการทำธุรกรรม cross trade หันที่ลูกค้าห้ามซื้อขายเป็นการชั่วคราว - ละเลยการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทให้มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดข้อบกพร่องในหลายกรณี อาทิ การไม่ฝากทรัพย์สินของลูกค้ากองทุนส่วนบุคคลกับผู้รับฝากทรัพย์สิน จัดสรรหุ้น IPO ที่เสนอขายต่อประชาชนในครั้งแรก ให้เฉพาะลูกค้ากองทุนส่วนบุคคล โดยไม่จัดสรรให้กับกองทุนรวมภายใต้การจัดการของบริษัท การกำหนดมูลค่ายุติธรรมหุ้นที่ถูกขึ้น SP โดยไม่ใช้ราคาตามที่ประกาศสมาคมบริษัทจัดการลงทุนกำหนด - รับเงินที่ผู้ลงทุนประสงค์จะซื้อกองทุน แต่ไม่ได้ทำรายการซื้อกองทุนตามคำสั่งซื้อของผู้ลงทุน และนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ด้วยการจัดทำเอกสารอันเป็นเท็จมอบแก่ผู้ลงทุนเพื่อหลอกว่าได้บันทึกรายการซื้อกองทุนตามความประสงค์แล้วและปลอมลายมือชื่อผู้ลงทุน ทำบัตรกดเงินสด (ATM) สำหรับบัญชีที่ผู้ลงทุนเปิดไว้ เพื่อรับโอนเงิน ค่าขายคืนกองทุน ปลอมลายมือชื่อผู้ลงทุนในใบคำสั่งขายกองทุนเพื่อทำรายการขายกองทุน และใช้บัตร ATM ถอนเงินจากบัญชีดังกล่าว และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - ชักชวนให้ลูกค้าซื้อหุ้นที่ออกเสนอขายต่อประชาชนครั้งแรก (IPO) ของหลายบริษัทและชักชวนให้ลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และให้ลูกค้าโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของตนเอง โดยอ้างว่าได้ฝากหุ้นดังกล่าวไว้ในบัญชีของลูกค้ารายอื่นและบัญชีของบิดาตนเอง แต่ไม่ได้ซื้อหุ้นหรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจริง ทำให้ลูกค้าไม่ได้รับหุ้นและไม่ได้รับเงินคืน - หลอกให้ลูกค้าถอนเงินเพื่อซื้อกองทุน แต่ไม่ทำรายการให้ และจัดทำเอกสารไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อหลอกว่าได้ซื้อกองทุนตามความประสงค์ของลูกค้า - นำสิทธิการจองหุ้นของลูกค้าที่ต้องได้รับจัดสรรไปให้บุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้อง	๓๙ กรณี	เพิกถอนการให้ความเห็นชอบเป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เป็นเวลา ๕ – ๑๐ ปี ขึ้นอยู่กับจำนวนลูกค้าที่ได้รับ ความเสียหายและมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

ข้อมูลการกระทำความผิด	จำนวนความผิด	คำสั่งลงโทษ
— ยักยอกเงินค่าเบี้ยประกันภัยปีต่อของกรมธรรม์ประกันชีวิตควบการลงทุน ("unit link") โดยไม่ได้นำส่งเงินค่าเบี้ยประกันภัยให้บริษัท และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว — ถอนเงินของลูกค้าด้วยการใช้สมุดบัญชีและใบคำขอถอนเงินที่ลูกค้าได้ลงนามและฝากไว้ในจำนวนเงินที่มากกว่าที่ลูกค้าส่งและนำเงินส่วนต่างไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแบบประเมินความเสี่ยง (suitability test) ของลูกค้าไม่ตรงต่อความจริง และไม่ได้ให้ลูกค้าลงนามยอมรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในการซื้อกองทุนที่มีความเสี่ยงสูงกว่าความเสี่ยงที่ลูกค้ายอมรับได้		
๒. ใช้ username และ password ของลูกค้ารายหนึ่งที่ได้มอบหมายให้เพื่อสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ในบัญชีซื้อขายของลูกค้า และขายหลักทรัพย์บางบริษัทในบัญชีของลูกค้าโดยที่ลูกค้าไม่ได้สั่งและเคยแจ้งความประสงค์ไว้ว่าห้ามขาย นอกจากนี้ ยังได้แจ้งข้อมูลรายการซื้อขายหลักทรัพย์ ผลกำไรหรือผลขาดทุนจากการซื้อขายหลักทรัพย์ และยอดหลักทรัพย์คงเหลือ ให้ลูกค้าทราบซึ่งไม่ตรงตามความเป็นจริงเพื่อปกปิดผลขาดทุนจากการซื้อขายหลักทรัพย์ดังกล่าว รวมทั้งใช้ username และ password ในการจัดการบัญชีของลูกค้า เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์ การถอนเงินหลักประกัน เป็นต้น	๑ กรณี	พักการให้ความเห็นชอบเป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุนเป็นเวลา ๒๑ เดือน
๓. ละเลยการตรวจสอบดูแล (fail to supervise) การดำเนินงานด้านระบบงานการบริหารจัดการและควบคุมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และยินยอมให้บุคคลอื่นนำชื่อและข้อมูลการได้รับใบอนุญาตไปใช้ เสนอขายผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ ที่อาจทำให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดว่า การนำเสนอผลิตภัณฑ์และการให้บริการดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต.	๑ กรณี	เพิกถอนการให้ความเห็นชอบเป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เป็นเวลา ๘ ปี
๔. การนำข้อมูลสำคัญและความลับทางธุรกิจของหลักทรัพย์ไปโดยไม่ได้รับอนุญาต	๑ กรณี	พักการปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เป็นเวลา ๔ ปี
๕. ไม่สามารถดำรง NC ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้สั่งการให้บริษัทหลักทรัพย์หยุดขายการประกอบธุรกิจและหยุดประกอบธุรกิจเมื่อ NC ต่ำกว่า ๗% รวมทั้งไม่สามารถส่งมอบหรือชำระราคาสำหรับรายการซื้อขายที่เกิดขึ้นได้	๑ กรณี	พักการปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เป็นเวลา ๔ ปี
๖. ไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือให้บริการด้วยความรับผิดชอบและรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ โดยทำรายการเปิดปิดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เพื่อช่วยเหลือลูกค้าหลีกเลี่ยงการวางหลักประกันและถูกบังคับปิดสถานะ รวมทั้งมีการช่วยเหลือลูกค้าชำระหนี้แก่บริษัทด้วย	๗ กรณี	เพิกถอนการให้ความเห็นชอบเป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน เป็นเวลา ๒ ปี ๖ เดือน กรณีเป็นผู้บริหาร เพิ่มระยะเวลาเป็น ๕ ปี

แผนภาพสถิติการดำเนินการทางปกครอง

๓.๒ ข้อมูลการลงโทษทางปกครอง

ช่วงเวลาทำผิด	ข้อมูลการกระทำความผิด	คำสั่งลงโทษ
ม.ค. ๖๒ - พ.ค. ๖๔	ผู้บริหารของ บริษัทหลักทรัพย์ อาร์เอชบี (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติหน้าที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ดังนี้ <u>ความผิดที่ ๑</u> ผู้บริหารของจำนวน ๓ คน (ตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่าย และผู้อำนวยการฝ่าย) ไม่ได้จัดให้มีระบบการบริหารและจัดการความเสี่ยงไม่รัดกุมเพียงพอ โดยไม่ได้มีมาตรการอย่างเพียงพอที่จะป้องกันและจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (SSF block trade) อย่างมีประสิทธิภาพ <u>ความผิดที่ ๒</u> ผู้บริหารจำนวน ๑ คน (ตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่าย) ไม่ได้จัดให้มีระบบการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่สามารถรองรับการประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	วันที่ ๑๒ ธ.ค. ๖๖ คณะกรรมการพิจารณาโทษปรับทางปกครอง มีคำสั่งลงโทษปรับเป็นเงินดังนี้ <u>ความผิดที่ ๑</u> ปรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่าย และผู้อำนวยการฝ่าย รายละ ๕๐,๐๐๐ บาท <u>ความผิดที่ ๒</u> ปรับผู้อำนวยการฝ่าย ๗๕,๐๐๐ บาท

ช่วงเวลาทำผิด	ข้อมูลการกระทำความผิด	คำสั่งลงโทษ
ธ.ค. ๖๓ - ธ.ค. ๖๔	ผู้บริหารของ บริษัทหลักทรัพย์ พาย จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติหน้าที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ดังนี้ <u>ความผิดที่ ๑</u> ผู้บริหารจำนวน ๓ คน (ตำแหน่ง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการ และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ) ไม่ได้จัดให้มีระบบ การบริหารและจัดการความเสี่ยงไม่รัดกุม เพียงพอ โดยไม่ได้มีมาตรการอย่างเพียงพอที่จะ ป้องกันและจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการทำ ธุรกิจซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (SSF block trade) อย่างมีประสิทธิภาพ <u>ความผิดที่ ๒</u> ผู้บริหารจำนวน ๑ คน (ตำแหน่ง ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร) ไม่ได้จัดให้มีระบบงาน ในการทำความรู้จักลูกค้าเพื่อให้ทราบตัวตนที่ แท้จริงของลูกค้า หรือผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง ของลูกค้า (know-your-customer and customer due diligence : "KYC/CDD") ไม่รัดกุมเพียงพอ และไม่สามารถป้องกันการกระทำที่อาจไม่เหมาะสม ของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	วันที่ ๑๒ ธ.ค. ๖๖ คณะกรรมการพิจารณา โทษปรับทางปกครอง มีคำสั่งลงโทษปรับ เป็นเงินดังนี้ <u>ความผิดที่ ๑</u> ปรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ รายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และปรับกรรมการผู้จัดการ ๑๕๐,๐๐๐ บาท <u>ความผิดที่ ๒</u> ปรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๔. ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการทางปกครองหรือการลงโทษทางปกครอง

การดำเนินการทางปกครองของสำนักงาน ก.ล.ต. ในอดีตที่ผ่านมา พบกรณีความผิดเกี่ยวกับการทุจริตเพื่อหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกค้าเป็นจำนวนมาก ทั้งที่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ลงโทษ ด้วยการเพิกถอนการให้ความเห็นชอบการเป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุนเป็นระยะเวลานานสูงสุดถึง ๑๐ ปี แต่ก็มิได้ช่วยให้ลดจำนวนผู้กระทำความผิดลง ย่อมแสดงได้ว่า การดำเนินการทางปกครอง ในลักษณะดังกล่าวไม่ได้ทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว อีกทั้งยังพบว่าระยะเวลาการพิจารณา เพื่อดำเนินการกับผู้กระทำความผิดใช้เวลานาน เฉลี่ยประมาณ ๒ – ๓ ปี ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ไม่ สามารถป้องปรามผู้กระทำความผิดรายใหม่ ๆ ได้ จึงทำให้พบการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของการลงโทษปรับทางปกครอง พบว่าการกำหนดจำนวนเงินค่าปรับไม่สอดคล้อง กับลักษณะการกระทำความผิด ทั้งที่ผู้กระทำความผิดเป็นระดับผู้บริหารของนิติบุคคล โดยจำนวนเงิน ค่าปรับที่เปิดเผย คือ ๕๐,๐๐๐ – ๑๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ จากสถิติที่กล่าวข้างต้น เป็นกรณีการปรับ ทางปกครองที่ผู้อยู่ในบังคับจะต้องชำระค่าปรับให้แก่สำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งในปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏข้อมูล เกี่ยวกับการอุทธรณ์เพื่อโต้แย้งคำสั่งลงโทษดังกล่าว

อนึ่ง ในการดำเนินการทางปกครองและการลงโทษทางปกครองในช่วงเวลาที่ระบุไว้ข้างต้น (ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖) ไม่ปรากฏข้อมูลว่ามีการฟ้องคดี ก.ล.ต. ต่อศาลปกครอง แต่จากข้อมูลที่เปิดเผยของสำนักงาน ก.ล.ต. ที่หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจนำมาเผยแพร่ ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เผยแพร่ ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖ สำนักงาน ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือ คณะกรรมการพิจารณาโทษทางปกครอง มีการถูกฟ้องที่คดียังไม่สิ้นสุด จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ คดี โดยมีกรณีที่เป็นเรื่องการลงโทษทางปกครอง ตามการศึกษาข้างต้น จำนวน ๔ คดี ได้แก่

๑) กรณีถูกกล่าวหาว่าสำนักงานมีคำสั่งแจ้งการมีลักษณะขาดความน่าไว้วางใจในการเป็นกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียนไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวนทุนทรัพย์ ๕๐ ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

๒) กรณีถูกกล่าวหาว่าคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองของคณะกรรมการพิจารณาโทษทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวนทุนทรัพย์ ๐.๓๑ ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

๓) กรณีถูกกล่าวหาว่าคำสั่งของสำนักงานที่פקการให้ความเห็นชอบเป็นบุคลากรในธุรกิจตลาดทุนไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีประธานคณะกรรมการลงทุนบกพร่องต่อหน้าที่ในการควบคุมดูแลให้ผู้กองทุนจัดทำการวิเคราะห์และทบทวนคุณภาพตราสารที่กองทุน ลงทุนให้เรียบร้อยครบถ้วน จำนวนทุนทรัพย์ ๔๗ ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

๔) กรณีถูกกล่าวหาว่าสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการนำมาตรการลงโทษปรับทางแพ่งมาใช้ อันมีผลให้ผู้ฟ้องคดีมีลักษณะขาดความน่าไว้วางใจตามประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่าด้วยการกำหนดลักษณะขาดความน่าไว้วางใจของกรรมการและผู้บริหารของบริษัท จำนวนทุนทรัพย์ ๑๕๐.๒๖ ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

บทสรุป / ข้อเสนอแนะ

๑. บทสรุป

นอกจากสำนักงาน ก.ล.ต. จะมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุนแล้วภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งของสำนักงาน ก.ล.ต. คือ การกำกับดูแลตลาดทุนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ (Orderly) และมีความเป็นธรรม (Fairness) ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่น (Trust) ให้เกิดแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน ทั้งผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ลงทุน รวมถึงประชาชนทั่วไป มีความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

แม้ปัจจุบัน สำนักงาน ก.ล.ต. จะได้มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานต่าง ๆ เพื่อยกระดับการกำกับดูแลตลาดทุนแล้ว แต่ยังพบการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งลักษณะของการกระทำความผิดที่พบส่วนใหญ่จะเป็นความผิดเกี่ยวกับการทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกค้าหรือผู้ลงทุน ซึ่งการกระทำความผิดดังกล่าวส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างมากและในวงกว้าง จึงแสดงให้เห็นว่า การบังคับใช้กฎหมายของสำนักงาน ก.ล.ต. ในช่วงที่ผ่านมา อาจจะยังไม่ทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว และอาจจะไม่สามารถป้องปรามผู้กระทำความผิดรายใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากเรื่องการกำหนดบทลงโทษต่อผู้กระทำความผิดที่ยังไม่รุนแรงพอ รวมถึงระยะเวลาการพิจารณาดำเนินการกับผู้กระทำความผิดที่ค่อนข้างจะใช้เวลานาน

๒. ข้อเสนอแนะ

จากการพิจารณาหลักการเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้กำหนดไว้ได้แก่ ผู้กระทำความผิดต้องไม่ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด (Disgorgement) ผู้กระทำความผิดต้องถูกลงโทษอย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง (Discipline) และการลงโทษต้องก่อให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าทำผิดซ้ำ (Deterrent) ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

— กฎหมายที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. ยังมีบทบัญญัติกำหนดโทษที่ไม่สอดคล้องกัน โดยในส่วนของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ พบว่ายังไม่มีบทลงโทษทางปกครอง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงาน ก.ล.ต. กำลังเสนอเพื่อขอแก้ไขกฎหมายให้มีการปรับเป็นพินัย ซึ่งจะเป็นโทษที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโทษปรับทางปกครอง

— ในส่วนของกฎหมายที่มีการกำหนดบทลงโทษทางปกครองไว้อยู่แล้ว เช่น พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้าฯ พ.ร.บ. ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนฯ เป็นต้น ควรที่จะกำหนดแนวทางการกำหนดโทษปรับทางปกครองให้เข้มข้นขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสถานะของผู้กระทำความผิดซึ่งจะเป็นผู้บริหารของนิติบุคคล รวมถึงลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นความผิดในเชิงนโยบาย ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบหรือความเสี่ยงต่อการประกอบธุรกิจของนิติบุคคลได้

— ควรที่จะพิจารณานำหลักการค่าเสียหายเชิงลงโทษ (Punitive Damage) มาใช้ในการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิด เนื่องจากความผิดในหลายกรณีเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับประโยชน์หรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิด ดังนั้น การที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว จึงควรที่จะต้องมีการกำหนดค่าเสียหายที่ต้องชดใช้ในมูลค่าที่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับไป

— การกำหนดกรอบระยะเวลาการพิจารณาดำเนินการ เนื่องจากการกระทำความผิดในหลาย ๆ กรณี หลักฐานการกระทำความผิดจะอยู่ที่ผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิด การที่พิจารณาดำเนินการกับกรณีความผิดด้วยความล่าช้า ย่อมมีโอกาสนี้จะทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานเป็นไปได้ยากขึ้น เช่น พยานหลักฐานถูกทำลายหรือหาไม่พบ พยานบุคคลที่ทราบเรื่องจำเรื่องราวที่เกิดขึ้นไม่ได้ เป็นต้น ดังนั้น จึงเสนอว่าควรที่จะมีการกำหนดกรอบระยะเวลาพิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีศาลยุติธรรม ซึ่งได้มีการออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยได้มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลไว้อย่างชัดเจน เช่น ในคดีที่ต้องทำการไต่สวนหรือสืบพยานในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกาจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๑ ปี นับจากวันเริ่มไต่สวนหรือสืบพยาน เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้อย่างชัดเจน จะทำให้กระบวนการพิจารณาลงโทษผู้กระทำความผิด และการจัดการกับการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมาย สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันทั่วถึง และทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ลงทุนเกิดความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในตลาดทุนไทยมากขึ้น

— เนื่องจากกฎหมายในปัจจุบันกำหนดลักษณะต้องห้ามในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการและผู้บริหารไว้เพียงว่า “ต้องเป็นบุคคลที่ไม่สามารถเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของนิติบุคคล หรือเป็นบุคคลที่ศาลพิพากษาให้จำคุก” ซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงบุคลากรในธุรกิจตลาดทุนที่ไม่ได้เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร เช่น ผู้แนะนำการลงทุนที่กระทำความผิดฐานทุจริต เป็นต้น ดังนั้น เพื่อเป็นการตัดโอกาสไม่ให้ผู้กระทำความผิดในตำแหน่งต่าง ๆ มีโอกาสที่จะไปกระทำความผิดในฐานะอื่นซ้ำอีก จึงควรที่จะกำหนดให้บุคคลที่ถูกลงโทษทางปกครองเนื่องจากกระทำความผิดโดยมีเจตนาทุจริต หลอกลวง หรือฉ้อโกงเกี่ยวกับทรัพย์สิน จัดเป็นลักษณะต้องห้ามในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารในนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินและตลาดทุนด้วย

— ควรปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. โดยกำหนดให้มีบทลงโทษทางปกครอง เพื่อให้กฎหมายทุกฉบับมีความสอดคล้องกัน สำหรับในส่วนของกฎหมายที่มีการกำหนดบทลงโทษทางปกครองไว้อยู่แล้ว ควรกำหนดแนวทางการกำหนดโทษปรับทางปกครองให้เข้มข้นขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสถานะของผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะผู้บริหารของนิติบุคคล รวมถึงลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นความผิดในเชิงนโยบาย ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบหรือความเสี่ยงต่อการประกอบธุรกิจของนิติบุคคลได้

— ควรกำหนดให้บุคคลที่ถูกลงโทษทางปกครองเนื่องจากกระทำความผิดโดยมีเจตนาทุจริต หลอกลวง หรือฉ้อโกงเกี่ยวกับทรัพย์สิน เป็นลักษณะต้องห้ามในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารในนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินและตลาดทุนด้วย

บรรณานุกรม

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัติรหัสเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐

Website : <http://www.sec.or.th> สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์